

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Ondřeje Polanského, Zuzany Ožanové, Leo Luzara, Marka Výborného, Heleny Langšádlové, Věry Kovářové, Jany Levové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 484)

Vláda na své schůzi dne 10. června 2019 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu **neutrální stanovisko** s tím, že upozorňuje na některé níže uvedené skutečnosti, které doporučuje při dalším projednávání tohoto návrhu zákona zohlednit.

1. Vláda se ve svém programovém prohlášení zavázala zjednodušit a zkrátit proces přípravy staveb. K předloženému poslaneckému návrhu proto vláda upozorňuje, že jí již byl předložen věcný záměr nového stavebního zákona, který předpokládá, že integrální součástí veřejného stavebního práva po rekodifikaci bude též digitalizace stavební agendy, takže úprava předloženého návrhu zákona ve svých důsledcích se shora vytčenými záměry vlády koliduje.
2. K vlastnímu poslaneckému návrhu zákona vláda připomíná, že s ohledem na obecný požadavek přehlednosti právního řádu by zákon o zadávání veřejných zakázek neměl obsahovat ustanovení modifikující povinnosti stavebníka upravené ve stavebním zákoně. K systematické předloženého návrhu zákona vláda dále upozorňuje, že návrh předpokládá, že ustanovení upravující povinnost vést ve stanovených případech stavební deník elektronickou formou způsobem umožňujícím dálkový přístup má být vloženo do části desáté zákona o zadávání veřejných zakázek obsahující společná ustanovení, takže by jím zaváděná nová povinnost dopadla na všechny veřejné zakázky, jejichž předmětem je provádění stavby, a to bez ohledu na jejich předpokládanou hodnotu, tedy i na veřejné zakázky malého rozsahu.

3. Navrhované doplnění § 157 stavebního zákona o nový odstavec 5 podle názoru vlády nezohledňuje skutečnost, že platná právní úprava stavebního zákona ve spojení s přílohou č. 16 vyhlášky o dokumentaci staveb již elektronickou formu vedení stavebního deníku stavebníkem připouští, a to za podmínky, že všechny zúčastněné osoby jsou vlastníky elektronického podpisu. Dále vláda upozorňuje, že návrh nezohledňuje ustanovení § 13 odst. 3 zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, podle kterého opatřuje autorizovaná osoba dokumenty související s výkonem její činnosti vlastnoručním podpisem a otiskem razítka se státním znakem České republiky, jménem autorizované osoby, číslem pod nímž je zapsaná v seznamu autorizovaných osob vedeném Českou komorou architektů anebo Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a vyznačeným oborem, popřípadě specializací své autorizace.
4. Vláda též uvádí, že podle navrhovaného ustanovení § 157 odst. 5 písm. a) stavebního zákona není určité vymezen okruh osob, které by měly nebo mohly přistupovat ke stavebnímu deníku vedenému elektronickou formou. Dále vláda upozorňuje, že povinnost osoby přistupující k elektronickému stavebnímu deníku není stanovena jednoznačně, neboť návrh vyjadřuje toliko možnost („mohou provést identifikaci a autentizaci...“). Jednoznačně také není vyjádřena ani povinnost zhotovitele stavby v navrhovaném ustanovení § 157 odst. 5 písm. b), podle nějž musí „technické řešení elektronického stavebního deníku poskytovat přiměřené záruky, že obsah stavebního deníku nebude zpětně upravován“. V dané souvislosti lze poukázat na to, že použití neurčitého pojmu „přiměřené záruky“ problematizuje vztah navrhovaného ustanovení ke skutkové podstatě přestupku podle § 178 odst. 2 písm. o) stavebního zákona.
5. Podle názoru vlády je třeba upozornit i na skutečnost, že povinnost uchovávat (elektronický) stavební deník po stanovenou dobu podle navrhovaného § 157 odst. 5 písm. d) stavebního zákona je duplicitní k již existující povinnosti podle § 154 odst. 1 písm. d) stavebního zákona a zároveň není navrhovaná nová povinnost zohledněna v související úpravě skutkové podstaty přestupku podle § 179 odst. 1 písm. j) stavebního zákona. Povinnost uchovávat elektronický stavební deník „po dobu, po kterou trvá záruka za jakost bytí i části stavby, nejméně však po dobu 10 let ...“ může podle vlády v praxi také vést k aplikačním problémům.
6. K důvodové zprávě vláda uvádí, že se neztotožňuje se zhodnocením předpokládaného hospodářského a finančního dopadu navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky spojeného s novou povinností ze strany překladatelů, kteří uvádějí, že náklady na službu

elektronického stavebního deníku budou zcela zanedbatelné. Důvodová zpráva zcela obecně poukazuje na cenovou úroveň komerčně provozovaných služeb (elektronických stavebních deníků), aniž by se blíže zabývala vyhodnocením, zda produkty nabízené v současné době na trhu odpovídají potřebám zadavatelů veřejných zakázek a jaké výše by dosáhly kumulované náklady na pořízení a údržbu standardizovaného programového vybavení a na správu a archivaci dat. Vláda také upozorňuje na absenci zhodnocení dopadů navrhované úpravy na obranu státu a na požadavky na ochranu utajovaných informací.

7. V neposlední řadě vláda upozorňuje, že návrh je zatížen některými legislativně technickými nedostatky (např. v části první čl. I úvodní větě je nadbytečně uveden zákon č. 225/2017 Sb., v části první čl. I není poznámka pod čarou označena v souladu s legislativně technickými zvyklostmi číslem, které bezprostředně navazuje na číslo, které je u dosavadních poznámek pod čarou nejvyšší, v části druhé čl. III není nenormativní odkaz doplněn o poznámku pod čarou). Navrhovaná doba legisvakance nové úpravy se vládě s ohledem na nutné úpravy organizačních struktur a programového vybavení dotčených subjektů se jeví jako nepřiměřeně krátká.